

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

w sprawie **A. B.** o wyrok łączny,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2015 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym
wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 kwietnia 2014 r., w sprawie II AKa
(...), zmieniającego wyrok łączny Sądu Okręgowego w G. z dnia 23 grudnia 2013
r., w sprawie XIV K (...),
na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**stwierdzić brak podstaw do wszczęcia postępowania
wznowieniowego z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w G. z dnia 23 grudnia 2013 r., w sprawie XIV K (...), rozstrzygnięto w przedmiocie objęcia tym wyrokiem jednostkowych skazań A. B. Apelacje od tego wyroku wnieśli prokurator oraz obrońca skazanego. Po ich rozpoznaniu Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2014 r., w sprawie II AKa (...), zmienił tenże wyrok tylko w zakresie dotyczącym powołania właściwej podstawy prawnej łącznych kar pozbawienia wolności oraz grzywny, natomiast w pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

Wniosek o wznowienie postępowania w trybie art. 9 § 2 k.p.k. złożył osobiście A. B., wskazując jako podstawę tego wniosku przepis art. 540 § 3 k.p.k.

w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., chociaż we wniosku wskazano ogólnie przepis art. 439 § 1 i 2 k.p.k. Z jego uzasadnienia wynika, iż zdaniem autora wniosku, w sprawie ujawniły się okoliczności przemawiające za potrzebą wznowienia obydwu postępowań z urzędu, gdyż w składach orzekających zarówno Sądu Okręgowego, jak i Apelacyjnego, zasiadali sędziowie sądów niższego rzędu, nie posiadając stosownych delegacji. Powołując się na wskazane powyżej okoliczności, skazany wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.

Prokurator Prokuratury Generalnej w piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. wniósł o uznanie, że brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzi podnoszona przez skazanego B. przesłanka o charakterze bezwzględny. Należy przypomnieć, iż wznowienie w oparciu o podstawę wymienioną w art. 542 § 3 k.p.k., a więc z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., jest możliwe wyłącznie z urzędu, a nie na wniosek strony (*por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48*). Nie przekreśla to jednak możliwości wykorzystania inicjatywy stron w celu skorygowania rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Dlatego przedmiotowy wniosek został uznany jako sygnalizacja możliwości wystąpienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. i potrzeby wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy stwierdza, że analiza akt przedmiotowej sprawy nie wykazała, aby w toku postępowania w sprawie A. B. o wydanie wyroku łącznego, doszło do jakichkolwiek uchybień z art. 439 § 1 k.p.k., w tym do spełnienia przesłanki określonej w pkt 2 tego przepisu, w postaci „nienależycie obsadzonego sądu”, zarówno w przypadku sędziego Sądu Rejonowego M. P. K., jak i w przypadku sędziego Sądu Okręgowego – L. J.. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 2013 r., wydaną na podstawie art. 77 § 1 pkt 1 oraz art. 46 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 427, z późn. zm), sędzia K. był delegowany do pełnienia obowiązków sędziowskich w Sądzie Okręgowym w G., na okres od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r.

Z kolei Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) decyzją z dnia 5 marca 2014 r. ([...]) i po uzyskaniu zgody Kolegium tego Sądu, działając na podstawie art. 77 § 9 w/w ustawy, delegował sędziego Sądu Okręgowego w G. L. J. do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w (...) w dniu 3 kwietnia 2014 r.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że w obydwu przypadkach powyższe delegacje są zgodne z ustawowymi wymogami. W myśl art. 77 § 10 tej ustawy, aktu delegowania nie dołącza się do akt spraw sądowych. Brak aktu delegacji w aktach sprawy nie oznacza więc automatycznie niewypełnienia wymogu z art. 77 § 1 (delegacja "ministerialna") albo § 9 (delegacja "prezesowska") (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 czerwca 2013 r., V KK 23/13, Lex Nr 1342175; z dnia 16 listopada 2010 r., III KK 358/10, Lex Nr 843399*).

Skazany błędnie powołuje się dodatkowo na przepis art. 40 § 1 k.p.k., jako uzasadniający jego wniosek o wznowienie. Trzeba przypomnieć, że przepis art. 40 k.p.k. normuje instytucję wyłączenia sędziego z mocy prawa (*iudex inhabilis*) i ma charakter wyjątkowy. Oznacza to, że omawiany przepis zawiera zamknięty katalog okoliczności stanowiących przyczynę wyłączenia sędziego z mocy prawa i nie można stosować jego rozszerzającej interpretacji bądź analogii. Innymi słowy - artykuł 40 k.p.k. podlega ścisłej wykładni i nie obejmuje zarzutu związanego z „nienależytą obsadą sądu”. W sytuacji rzeczywistego braku aktu delegowania dla sędziego orzekającego w sądzie wyższego rzędu, zachodzi przesłanka z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., nie zaś z punktu 1 tego przepisu, dotyczącego wprost wyłączenia na podstawie art. 40 k.p.k.

Mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności, Sąd Najwyższy stwierdził, że nie istnieją żadne podstawy do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) w stosunku do skazanego A. B..